

Куліченко Юлія Ігорівна,
викладач професійно-теоретичної підготовки
Криворізький професійний гірничо-технологічний ліцей

ЯКІСНА ПІДГОТОВКА ПЕДАГОГА ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ ВІДПОВІДНО ДО ВИМОГ СУЧАСНОГО РИНКУ ПРАЦІ

Текст тез

Темп розвитку професійної освіти вимагає від сучасного педагога не тільки виконання своїх функціональних обов'язків, але й володіння новими інформаційними технологіями, знаннями нових виробничих технологій та технічного переоснащення відповідно до професійного напрямку, готовність до застосування нових освітянських методик викладання, а також постійно бути в творчому пошуку, підвищувати свій методичний рівень і навчатись.

Досліджуючи компетенції педагога в контексті нової освітньої парадигми, що характеризується євроінтеграційними освітніми процесами, О.Сухойваненко наводить базові (ключові) компетенції, необхідні кожній людині, визначені Радою Європи, на які треба орієнтуватися при складанні освітніх програм: політичні та соціальні компетенції, пов'язані із здатністю брати на себе відповідальність, бути учасником спільного прийняття рішень, у функціонуванні та розвитку демократичних інститутів (саме вони визначають соціальну зрілість людини); компетенції, що стосуються життя в полікультурному суспільстві, які покликані перешкоджати виникненню ксенофобії, поширенню клімату нетерпимості та сприяють як розумінню відмінностей, так і готовності до життя з людьми інших культур, мов і релігій; компетенції, що визначаються володінням усним і писемним мовленням, важливим як у роботі, так і в суспільному житті (сюди відноситься й володіння декількома мовами, що набуває всезростаючого значення); компетенції, пов'язані з виникненням суспільства інформації (володіння новітніми інформаційними технологіями, розуміння їх сильних та слабких сторін, здатність критичного ставлення до інформації та реклами, що поширюється

каналами ЗМІ й через мережу Інтернет); компетенції, що реалізують здатність і бажання навчатись усе життя не лише у професійній сфері, але і в особистому та суспільному житті [4, с. 24].

На жаль, викладачі та майстри виробничого навчання П(ПТ)О недостатньо цікавляться новітніми науково-методичними педагогічними технологіями. Тому необхідним є розроблення нових підходів до підвищення якості П(ПТ)О, що має на меті загальне підвищення рівня сучасної педагогіки при підготовці педагогічних працівників для профтехосвіти [7, с. 1-2].

Головною задачею системи професійної освіти на сучасному етапі є підготовка затребуваних, конкурентоспроможних фахівців. Важливу роль у цьому відіграє розбудова налагодженого партнерства закладу освіти з роботодавцями. Ефективність взаємодії закладів освіти і роботодавців значно зростає, коли партнери-роботодавці переходять із позиції сторонніх спостерігачів і виключно споживачів освітніх послуг на позицію зацікавлених учасників освітніх та інноваційних процесів, що всіляко сприяють оволодінню здобувачами освіти комплексом професійних компетенцій, які відповідають вимогам сучасного ринку праці [2, с. 58].

Заслужовують підтримки зусилля, спрямовані на підготовку педагогічних працівників за новими перспективними професіями, зокрема, «викладач для дорослих учнів (андрагог)», «тьютор», «модератор», «фасілітатор», «асистент вчителя» тощо.

Формування нового бачення перспектив педагогічної професії, привабливості професійної кар'єри педагога, престижності здобуття педагогічної освіти в Україні потребує запровадження спеціальної моделі державної підтримки здобуття педагогічної освіти [1, с. 5].

Важливим питанням в підвищенні якості викладання предметів професійного спрямування є своєчасне підвищення кваліфікації педагогічних кадрів професійно-технічних закладів освіти.

У системі післядипломної освіти підвищення кваліфікації педагогів передбачає ознайомлення слухачів з останніми досягненнями різних галузей

педагогічної науки. Навчальні курси розглядають проблеми загальної педагогіки, професійної педагогіки, теорії виховання, методики викладання тощо. Але підготовку педагога професійної школи не можна вважати повною без вивчення педагогічних основ виробничого навчання. Особливо це актуально для майстрів виробничого навчання, основною функцією яких є практичне навчання професійній діяльності [3, с. 75].

Сьогодні в освіті змінюються пріоритети. Для викладачів – це перехід від передачі знань до створення умов для їх активного засвоєння та отримання практичного досвіду; для здобувачів освіти/студентів – це перехід від пасивного засвоєння знань до активного їх пошуку, практичного осмислення; для керівництва навчальним закладом – це зміни у використанні ресурсів закладу освіти, впровадження принципів сталості та демократизації в управління, налагодження діалогу із зацікавленими групами населення [5, с. 18].

Тому, для здійснення трансформації системи неперервної педагогічної освіти педагогічному співтовариству належить вирішувати завдання формування суб'єкта педагогічної діяльності, здатного взяти на себе ініціативу і відповідальність за здійснення перетворень [6, с. 2], здійснювати професійну діяльність на демократичних, гуманістичних, націокультурних засадах, реалізовувати освітню політику як пріоритетну функцію держави, спрямовану на творчий розвиток і самореалізацію особистості, задоволення її освітніх та культурних потреб [8, с. 2].

Список використаної літератури

1. Концепція розвитку педагогічної освіти. [Електронний ресурс] URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/gromadske-obgovorennya/2018/03/13/kontseptsiya-pedosviti-pislya-kolegii-03-18.doc> / (дата звернення: 11.10.2022).
2. Матеріали Міжвузівської науково-практичної конференції «Формування сучасного освітнього середовища: теорія і практика» // Зб. наук. пр. / Редкол.: Н.В. Ільченко (голова) та ін. – Ірпінь, 2020. – 100 с.

3. Основи дидактики професійно-практичної підготовки. [Електронний ресурс] URL: <https://lib.iitta.gov.ua/9956/1/111.pdf> / (дата звернення: 12.10.2022).

4. Педагог професійної школи. [Електронний ресурс] URL: https://4vpupo.org.ua/download/metod_prob/pedagog_prof_shkoly.pdf / (дата звернення: 10.10.2022).

5. Підготовка майстра виробничого навчання, викладача професійного навчання до впровадження в освітній процес інноваційних технологій / Матеріали II Всеукраїнського науково-методичного семінару, 1 листопада 2018 року. Суми: Вінниченко М.Д., 2018. 158 с.

6. Сучасні вимоги до професійної підготовки майбутніх учителів. [Електронний ресурс] URL: <http://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/6927/Vyshk%D1%96vska.pdf?sequence=1&isAllowed=y> / (дата звернення: 11.10.2022).

7. Сучасні вимоги до рівня професійної компетентності педагогічних працівників ПТНЗ. [Електронний ресурс] URL: https://lib.iitta.gov.ua/4765/1/%D0%A1%D1%83%D1%87%D0%B0%D1%81%D0%BD%D1%96_%D0%B2%D0%B8%D0%BC%D0%BE%D0%B3%D0%B8_%D0%B4%D0%BE_%D1%80%D1%96%D0%B2%D0%BD%D1%8F_%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%84._%D0%BA%D0%BE%D0%BC%D0%BF%D0%B5%D1%82%D0%B5%D0%BD%D1%82%D0%BD%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96_%D0%BF%D0%B5%D0%B4._%D0%BF%D1%80%D0%B0%D1%86%D1%96%D0%B2%D0%BD%D0%B8%D0%BA%D1%96%D0%B2_%D0%9F%D0%A2%D0%9D%D0%97.pdf / (дата звернення: 12.10.2022).

8. Умови якісного функціонування системи професійної підготовки вчителя. [Електронний ресурс] URL: <http://conf.vntu.edu.ua/humed/2010/txt/Orshanskyi.php> / (дата звернення: 12.10.2022).